SAAREMAA VALLAVOLIKOGU

MÄÄRUS

EELNÕU

Kuressaare
{regNumber}

30. aprill 2026 nr

Saaremaa valla 2026. aasta I lisaeelarve

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 26 lõike 3 alusel.

Saaremaa valla 2026. aasta I lisaeelarve kogumaht on 4 883 345 eurot. Lisaeelarve võetakse vastu vastavalt määruse lisadele 1 ja 2.

(digitaalselt allkirjastatud)
Koit Voojärv
volikogu esimees

Lisa 1. Saaremaa valla 2026. aasta I lisaeelarve koond

Lisa 2. Saaremaa valla 2026. aasta I lisaeelarve investeerimistegevuse kulud

SELETUSKIRI

Saaremaa Vallavolikogu määruse „Saaremaa valla 2026. aasta I lisaeelarve“ eelnõu juurde

Saaremaa valla 2026. aasta I lisaeelarve kogumaht on 4 883 345 eurot. Lisaeelarve koostamise vajaduse on põhjustanud järgnevad asjaolud:

- selgunud on täiendavad riigieelarvest eraldatavad vahendid;
- eelarveaasta jooksul on laekunud sihtotstarbelisi toetusi, mida esialgses eelarves pole kavandatud;
- eelarvesse võetakse 2025. aastal kavandatud, kuid lõpetamata projektide vahendid;
- vajalik on ümberpaigutuste tegemine tegevusvaldkondade ning põhitegevuse kulude ja investeeringuobjektide vahel.

2026. aasta kinnitatud eelarvet muudetakse I lisaeelarvega alljärgnevalt:

- põhitegevuse tulud suurenevad 633 223 eurot;
- põhitegevuse kulud suurenevad 1 567 199 eurot;
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine suureneb 307 149 eurot;
- põhivara soetus suureneb 3 316 146 eurot;
- likviidseid varasid võetakse kasutusele summas 3 942 973 eurot.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (edaspidi *KOFS*) § 26 lõike 1 kohaselt võib eelarvet eelarveaasta jooksul muuta lisaeelarvega. Sama paragrahvi lõike 4 alusel võib vallavalitsus sihtotstarbeliselt eraldatud vahenditest või annetustest teha kulutusi ilma lisaeelarvet koostamata. Lisaeelarve koostamisel peab sihtotstarbelised toetused või annetused ja nende alusel tehtavad kulutused seal ka kajastama. Seega on selliste kulutuste tegemine vallavalitsuse pädevuses ning volikogus enam eraldi otsustamist ei vaja. Sihtotstarbeline (sh riigieelarveline) toetus laekub lepingute või riigi õigusaktide alusel ning vallavalitsus saab vahendeid kasutada vaid lepingus või riigi õigusaktis määratud otstarbel.

PÕHITEGEVUSE TULUD

Põhitegevuse tulud suurenevad kokku 633 223 eurot, sealhulgas kaupade ja teenuste müük 16 863 eurot, saadavad toetused 609 515 eurot ja muud tegevustulud 6 845 eurot.

Tabel 1. Sihtotstarbelised toetused, kaupade ja teenuste müük ning muud tegevustulud (eurodes)

TEGEVUSVALDKOND	PÕHITEGEVUSE TULUD	
	KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK, MUUD TULUD	SAADAVAD TOETUSED
03 Avalik kord ja julgeolek	0	69 421
04 Majandus	0	42 996
05 Keskkonnakaitse	6 845	9 138
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	16 520	127 522
09 Haridus	343	360 438
Kokku	**23 708**	**609 515**

Tulud kaupade ja teenuste müügist suurenevad 16 863 võrra (tabel 1), mille moodustavad Saaremaa Vallavalitsuse hallatavate asutuste tasulistest teenustest saadavad täiendavad tulud. Muude tegevustuludena summas 6 845 eurot kajastatakse kindlustuse poolt hüvitatud kahjunõuet. Saadavad toetused suurenevad kokku 609 515 euro võrra, sealhulgas riigieelarve toetusfondi vähenemine 164 euro võrra ning projektitoetuste laekumised summas 609 679 eurot. Suuremad sihtotstarbelised toetused on esitatud tegevusvaldkondade lõikes tabelis 2.

Tabel 2. Suuremad sihtotstarbelised toetused (eurodes)

TEGEVUSVALDKOND	SUUREMAD TOETUSED (ALATES 10 000 EUROST)	SUMMA
03 Avalik kord ja julgeolek	Siseministeerium, projekt „Kodud tuleohutuks“	69 421
04 Majandus	European Commission, projekt „Europe Direct teabekeskus Saaremaal“	36 160
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	South-Eastern Finland University, projekt „YWIS Erasmus+“	14 579
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	Kultuuriministeerium, projekt „Orissaare raamatukogu kaasaegne iseteenindussüsteem“	35 308
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	Kultuuriministeerium, projekt „Laulu- ja tantsupeo ringijuhendajate tasud“	71 535
09 Haridus	Füüsilised isikud, projekt „KNK Suusalaager“	14 575
09 Haridus	Haridus- ja Teadusministeerium, projekt „Õpilaste andeid toetavate tegevuste elluviimine“	24 824
09 Haridus	Haridus- ja Teadusministeerium, projekt „HEV õppijatele sobiva arengukeskkonna tagamine Saaremaa vallas“	15 175
09 Haridus	Kultuuriministeerium, projekt „Laulu- ja tantsupeo ringijuhendajate tasud“	19 760

TEGEVUSVALDKOND	SUUREMAD TOETUSED (ALATES 10 000 EUROST)	SUMMA
09 Haridus	Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, projekt „Hariduse IKT keskse juhtimismudeli rakendamine Saaremaa ja Muhu vallas“	272 867
09 Haridus	Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, projekt „Saaremaa teadmuslinnaku kontseptsiooni väljatöötamine“	13 237

PÕHITEGEVUSE KULUD

Põhitegevuse kulud suurenevad kokku 1 567 199 eurot, sealhulgas antavad toetused tegevuskuludeks 12 078 eurot ja muud tegevuskulud 1 555 121 eurot.

Põhitegevuse kuludes on kajastatud eelmise aasta eelarves ettenähtud, kuid tegemata jäänud väljaminekud summas 933 976 eurot (tabel 3), mille puhul on tegemist ühekordse iseloomuga põhitegevuse kuludega.

Tabel 3. Eelmisel aastal kasutamata vahendite põhitegevuse kulud (eurodes)

TEGEVUSVALDKOND	PÕHITEGEVUSE KULUD	
	ANTAVAD TOETUSED	MUUD TEGEVUSKULUD
01 Üldised valitsussektori teenused	0	91 219
04 Majandus	8 588	237 547
05 Keskkonnakaitse	0	73 819
07 Tervishoid	0	10 890
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	3 256	71 390
09 Haridus	0	229 567
10 Sotsiaalne kaitse	29 358	178 342
Kokku	**41 202**	**892 774**

Eelarvesse võetakse põhitegevuse kulud vastavalt saadud sihtotstarbelistele toetustele ning kaupade ja teenuste müügist saadavale tulule summas 633 223 eurot (tabel 4).

Tabel 4. Täiendavatest põhitegevuse tuludest tehtavad kulud (eurodes)

TEGEVUSVALDKOND	PÕHITEGEVUSE KULUD	
	ANTAVAD TOETUSED	MUUD TEGEVUSKULUD
03 Avalik kord ja julgeolek	0	69 412
04 Majandus	0	42 996
05 Keskkonnakaitse	0	15 983
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	0	144 042
09 Haridus	10 186	350 595
Kokku	**10 186**	**623 037**

Eelarves tehakse sisemisi ümberpaigutusi nii põhitegevuse kui ka investeerimistegevuse kulude osas ning vajadusel ka nende kahe eelarveosa vahel. Muudatused tulenevad eelarveaasta jooksul täpsustunud asjaoludest, vahendite sihipärasema kasutamise vajadusest või sellest, et vastavalt

põhivara arvele võtmise reeglitele on mõni tehing klassifitseeritud teisiti kui algselt kavandatud (tabel 5).

Tabel 5. Põhitegevuse ning investeerimistegevuse kulude ümberpaigutused (eurodes)

TEGEVUSVALDKOND	ÜMBERPAIGUTUSED	
	PÕHITEGEVUSE KULUD	INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD
01 Üldised valitsussektori teenused	18 864	0
04 Majandus	-18 864	-46 912
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	0	43 240
09 Haridus	0	3 672
Kokku	**0**	**0**

INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD

Investeerimistegevuse tulud suurenevad põhivara soetuseks saadavate toetuste arvelt 307 149 eurot. Investeerimistoetusena on eelarvesse kavandatud:

- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti toetus summas 252 216 eurot Kuressaare jahisadama noorpurjetajate hoone rekonstrueerimiseks;
- Muinsuskaitseameti toetus summas 20 000 eurot Kuressaare linnuse raveliinide ja glassii projekteerimiseks;
- Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus summas 20 253 eurot projekt "HEV õppijatele sobiva arengukeskkonna tagamine Saaremaa vallas" raames Kuressaare Hariduse Kooli Kingu tänava maja jalgrattaparkla rajamiseks;
- Muinsuskaitseameti toetus summas 14 680 eurot Laimjala mõisahoone rekonstrueerimise käigus maalingute restaureerimiseks.

INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD

Investeerimistegevuse kulud suurenevad 3 316 146 eurot, sealhulgas 2025. aasta eelarves kinnitatud, kuid lõpetamata lepingute jäägid summas 3 008 997 eurot (tabel 6) ja lisandunud objektid summas 307 149 eurot.

Eelarves kajastatakse toetuste arvelt tehtavad investeeringud ja objektide vahel tehtavad ümberpaigutused.

Piirkonna teede rahadest suunatakse Leisi kergliiklustee rajamiseks 52 571 euro.

Kuressaare jahisadama noorpurjetajate hoone rekonstrueerimine summas 252 216 eurot kaetakse projektitoetusest.

Investeerimisprojektide omaosalusest suunatakse ümberpaigutusena 46 912 eurot projektide omaosaluste katteks.

Kuressaare linnuse raveliinide ja glassii projekteerimine kaetakse 20 000 euro ulatuses projektitoetusest ja 43 240 euro ulatuses ümberpaigutusena investeerimisprojektide omaosalustes.

Laimjala mõisahoone rekonstrueerimise käigus maalingute restaureerimine summas 14 680 kaetakse projektitoetusest ja 3 672 euro ulatuses ümberpaigutusena investeerimisprojektide omaosalustes.

Kuressaare Hariduse Kooli Kingu tänava maja jalgrattaparkla rajamine summas 20 253 kaetakse projektitoetusest.

Tabel 6. Ületulevad investeeringud 2025. aastast (eurodes)

TEGEVUSVALDKOND	KULUDE KIRJELDUS	SUMMA
04 Majandus	Leisi aleviku kergliiklustee rajamine	167 979
04 Majandus	Valla teed ja tänavad	76 419
04 Majandus	Kuressaare jahisadama noorpurjetajate hoone rekonstrueerimine	16 926
04 Majandus	Planeeringud ja projektid	11 871
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	Kuressaare tervisepargi arendamine	53 207
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	Laimjala rahvamaja energiatõhususstööde teostamine	349 378
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	Orissaare Kultuurimaja siseruumide rekonstrueerimine	994 822
09 Haridus	Laimjala mõisahoone rekonstrueerimine	1 137 048
09 Haridus	Kuressaare Nooruse Kooli projekteerimine	163 246
09 Haridus	Kuressaare Hariduse Kooli Kingu tn maja jalgrattaparkla rajamine	3 574
10 Sotsiaalne kaitse	Kuressaare Hoolekande hoonesse lifti paigaldamine	34 527
Kokku		**3 008 997**

Kinnitatud 2026. aasta koondeelarve suureneb I lisaeelarvega 4 883 345 euro võrra ja koondeelarve maht on seejärel 86 441 424 eurot.

SAAREMAA VALLA 2026. AASTA I LISAEELARVE KOOND

KIRJE NIMETUS	2026 KINNITATUD EELARVE	I LISAEELARVE	2026 KOONDEELARVE
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	71 991 299	633 223	72 624 522
Maksud	45 077 398	0	45 077 398
Kaupade ja teenuste müük	4 857 404	16 863	4 874 267
Saadavad toetused tegevuskuludeks	21 836 497	609 515	22 446 012
Muud tegevustulud	220 000	6 845	226 845
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	68 312 148	1 567 199	69 879 347
Antavad toetused tegevuskuludeks	7 834 548	12 078	7 846 626
Muud tegevuskulud	60 477 600	1 544 231	62 021 831
01 Üldised valitsussektori teenused	**7 471 129**	**110 083**	**7 581 212**
Antavad toetused tegevuskuludeks	48 675	0	48 675
Muud tegevuskulud	7 422 454	110 083	7 532 537
03 Avalik kord ja julgeolek	**62 300**	**69 421**	**131 721**
Antavad toetused tegevuskuludeks	11 000	0	11 000
Muud tegevuskulud	51 300	69 421	120 721
04 Majandus	**5 085 562**	**270 267**	**5 355 829**
Antavad toetused tegevuskuludeks	2 625 867	-30 722	2 595 145
Muud tegevuskulud	2 459 695	300 989	2 760 684
05 Keskkonnakaitse	**2 861 236**	**89 802**	**2 951 038**
Muud tegevuskulud	2 861 236	89 802	2 951 038
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	**414 000**	**0**	**414 000**
Antavad toetused tegevuskuludeks	60 000	0	60 000
Muud tegevuskulud	354 000	0	354 000
07 Tervishoid	**152 508**	**10 890**	**163 398**
Antavad toetused tegevuskuludeks	100 000	0	100 000
Muud tegevuskulud	52 508	10 890	63 398
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	**6 555 191**	**218 688**	**6 773 879**
Antavad toetused tegevuskuludeks	1 019 419	3 256	1 022 675
Muud tegevuskulud	5 535 772	215 432	5 751 204
09 Haridus	**36 805 862**	**590 348**	**37 396 210**
Antavad toetused tegevuskuludeks	94 364	10 186	104 550
Muud tegevuskulud	36 711 498	580 162	37 291 660
10 Sotsiaalne kaitse	**8 904 360**	**207 700**	**9 112 060**
Antavad toetused tegevuskuludeks	3 875 223	29 358	3 904 581
Muud tegevuskulud	5 029 137	178 342	5 207 479
PÕHITEGEVUSE TULEM	3 679 151	-933 976	2 745 175
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD KOKKU	1 875 144	307 149	2 182 293
Põhivara müük	300 000	0	300 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	1 495 144	307 149	1 802 293
Finantstulud	80 000	0	80 000
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD KOKKU	-8 806 687	-3 316 146	-12 122 833
Põhivara soetus	-6 815 253	-3 316 146	-10 131 399
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	-490 680	0	-490 680
Osaluste soetus	-325 000	0	-325 000
Finantskulud	-1 175 754	0	-1 175 754
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULEM	-6 931 543	-3 008 997	-9 940 540
EELARVE TULEM	-3 252 392	-3 942 973	-7 195 365
FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	1 040 756	0	1 040 756
Laenukohustuste võtmine	5 480 000	0	5 480 000
Laenukohustuste tasumine	-4 439 244	0	-4 439 244
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-2 211 636	-3 942 973	-6 154 609
EELARVE KOGUMAHT	81 558 079	4 883 345	86 441 424

Määrus jõustub üldkorras, s.o kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Eelnõu on kavandatud menetleda volikogus kahel lugemisel.

Eelnõu esitaja: valitsus

Eelnõu kuupäev: 10.03.2026

Eelnõu ja seletuskirja koostas: rahandusteenistuse eelarvetalitus